Republica Moldova
or. Călărași, str. Alexandru cel Bun, 153

Dosarul nr. 4-188/2023
PIGD nr. 4-23137262-48-4-25092023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

16 noiembrie 2023 or. Călărași

Judecătoria Strășeni
sediul Călărași

Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul – Bolocan Elena,
Grefierul – Gavrilița Cristina,

Cu participarea:
Reprezentantului agentului constatator, Inspectoratul de poliție Călărași, Tanase Zinaida,
În lipsa: Persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Crăciun Eugenia, care, fiind respectată procedura legală de citare, de către agentul constatator fiind explicate drepturile și obligațiile procedurale în conformitate cu art. art. 384 – 387 din Codul contravențional, nu a reclamat citația și nu a informat despre eventuala modificare a domiciliului, respectiv s-a dispus judecarea în lipsa sa în temeiul art. 455 CC, întru respectarea termenului de judecare a cauzei în temeiul art. 454 CC,

Examinând în **ședință de judecată publică în limba de stat în procedură generală cauza contravențională** privind învinuirea persoanei fizice, –

Crăciun Eugenia, născută la *** –** IDNP ***** cetăţean al Republicii Moldova, locuiește în *****, neangajată oficial în câmpul muncii, muncește ocazional, 3 copii minori la întreținere, anterior sancționată contravențional, –

în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional,

În conformitate cu art. 454 din Codul contravențional, **termenul de judecare a cauzei: 25 septembrie 2023 – 16 noiembrie 2023**

În temeiul art. 457/1 CC, reprezentantul agentului constatator, a susținut învinuirea și a solicitat recunoașterea vinovăției persoanei cu sancționarea persoanei pentru comiterea contravenției prevăzute la art. 63 alin. (1) din Codul contravențional cu aplicarea sancțiunii în limitele stabilite de Lege.

C o n s t a t ă:

I. Fapta prejudiciabilă săvârșită (temeiul real al răspunderii contravenționale):

În data de 20 septembrie 2023, s-a constat că, **Crăciun Eugenia –** în calitate de părinte, nu și-a îndeplinit corespunzător obligaţiunile de educare și instruire a copilului minor, ***** în circumstanțele în care, în data de 19 septembrie 2023, aproximativ ora 18:10, în or. Călărași, str. Alexandru cel Bun nr. 188 A, a tulburat liniștea în magazinul „Tagaer”, încălcând ordinea publică, părintele manifestând astfel iresponsabilitate pentru buna creștere și educarea

copilului și respectiv, **a omis să asigure educarea continuă a copilului în modul și ordinea prevăzută de Lege.**

II. În continuare, instanța de judecată a desfășurat cercetarea judecătorească în ordinea art. 457 din Codul contravențional cu cercetarea probelor administrate de agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție și, în afara oricărui dubiu rezonabil, concluzionează asupra faptului că, caracterul veridic al contravenţiei comise de către persoană este probat prin probele pertinente și concludente administrate prin următoarele mijloace de probă, –

*Procesul verbal cu privire la contravenție MAI06 068007 din 20 septembrie 2023, întocmit de către agentul constatator Inspectoratul de poliție Călărași, **fiind semnat de către persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, căreia i-au fost explicate drepturile și obligațiile procedurale, aceasta nu a înaintat careva obiecții, nu a solicitat asistența apărătorului sau a interpretului/traducătorului, consemnând inclusiv pentru faptul că își recunoaște vina în comiterea contravenției.**

În acest context, instanța de judecată reține că procesul verbal cu privire la contravenție corespunde prevederilor art. 442 și art. 443 din Codul contravențional, fiind legal și întemeiat pe probe pertinente și concludente.

Este întemeiat a reține că, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal doar neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna.

Mai mult, celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei, **circumstanţe care nu se atestă în prezentul proces.**

Înștiințarea nr. 20231603916 din 19 septembrie 2023, ora 18:10, la Inspectoratul de Poliție Călărași, apelul telefonic al Aureliei Vlaicu, care a declarat că este angajată a magazinului „Tagaer”, în or. Călărași, str. Alexandru cel Bun nr. 188 A, unde în data de 19 septembrie 2023, aproximativ ora 18:10, patru copii minori ai Eugeniei Crăciun, printre care și ***** au intrat în magazin, a început a apuca de marfa expusă, au urcat pe trepte șuierând, fapt prin care au tulburat liniștea, încălcând ordinea publică;

Plângerea și Procesul verbal de audiere a victimei Vlaicu Aurelia – care a declarat că este angajată a magazinului „Tagaer”, în or. Călărași, str. Alexandru cel Bun nr. 188 A, unde în data de 19 septembrie 2023, aproximativ ora 18:10, patru copii minori ai Eugeniei Crăciun, printre care și ***** au intrat în magazin, a început a apuca de marfa expusă, au urcat pe trepte șuierând, fapt prin care au tulburat liniștea, încălcând ordinea publică;

fost cauzat un prejudiciu de aproximativ 200 lei, deteriorându-i în mai multe locuri poarta;

Procesul verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul, Crăciun Eugenia, care a declarat că, la întreținerea sa se află trei copii minori, printre care și Alexei Crăciun, a. n. 2012. Despre circumstanțele care au avut loc la 19 septembrie 2023 a cunoscut din declarațiile organului de poliție, recunoaște că copiii acesteia deseori comit fapte antisociale, comunică și explică acestora că urmează să-și revadă comportamentul, dar aceștia și

Alexei îndeosebi continuă să comită astfel de fapte (a se vedea f. d. 1-3) **– probe pertinente și concludente în proces și care confirmă în afara oricărui dubiu rezonabil vinovăția persoanei în comiterea faptei prejudiciabile.**

III. Încadrarea juridică faptei prejudiciabile comise (temeiul juridic al răspunderii contravenționale): Audiind participanții la proces, analizând probele admisibile, pertinente și concludente administrate, admisibile, pertinente și concludente în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia că, fapta comisă de către persoană întrunește elementele constitutive ale contravenției, persoana fiind pasibilă de tragere la răspundere contravențională cu aplicarea sancțiunii contravenționale, luând în considerație argumentele menționate *infra.*

În drept, instanța de judecată reține că, în temeiul art. 5 alin. (1) și (2) din Codul contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională. Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sînt interzise.

În temeiul art. 10 din Codul contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

În temeiul art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, **se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore**.

În temeiul art. 34 alin. (1) din Codul contravențional, amenda este o sancţiune pecuniară, care se aplică în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională este egală cu 50 de lei.

În temeiul art. 395 alin. (1) pct.1 din Codul contravențional, instanţa judecă: 1) toate cazurile cu privire la contravenţii, cu excepţia celor atribuite de prezentul cod competenţei unor alte organe, precum şi: b) cauzele contravenţionale prevăzute la art.61, 63–66, 316–318^1, 320, 336.

În temeiul art. 400 alin. (4) și (5) din Codul contravențional, contravențiile prevăzute la art. 54^1, 63–65, 66–68, 75, 76, 88, 92, 107^1, art. 157 alin. (6), (9) și (10), art. 165, 181, 227, 233, 237, 243, art. 277^1 alin. (3), art. 316, 317, 318^1, 320, 322–324, 330^4, 334^1, 335–337, 342, 351–353, 358^1 s**e constată de către angajații subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuțiile poliției.**

Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 75, 76, 92, 165, 181, 227 se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 541, 63–65, 66–68, 88, 107^1, art. 157 alin. (6), (9) și (10), art. 233, 237, 243, art. 277^1 alin. (3), art. 316, 317, 318^1, 320, 322–324, 330^4, 334^1, 335–337, 342, 351–353, 358^1 se **remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.**

Instanța de judecată reține inclusiv jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat în cauza Ziliberberg contra Moldova din 1 februarie 2005, cererea nr. 61821/00, de referinţă în partea ce ţine de aplicabilitatea art. 6 “Dreptul la un proces echitabil” din Convenţie vis-à-vis de procesul contravenţional, reținând că, contravenţia, în calitate de acţiune sau inacţiune ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, prevăzută de Codul Contravenţional, pasibilă de sancţiune contravenţională, este de competenţa “ratione materiae” a Curţii și respectiv, sunt

aplicabile aceleași garanții ale dreptului la un proces echitabil prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În temeiul art. 458 alin. (1) CC, examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional și alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Astfel, ținând cont de faptul că, în data de 20 septembrie 2023, s-a constat că, **Crăciun Eugenia –** în calitate de părinte, nu și-a îndeplinit corespunzător obligaţiunile de educare și instruire a copilului minor, ***** în circumstanțele în care, în data de 19 septembrie 2023, aproximativ ora 18:10, în or. Călărași, str. Alexandru cel Bun nr. 188 A, a tulburat liniștea în magazinul „Tagaer", încălcând ordinea publică, părintele manifestând astfel iresponsabilitate pentru buna creștere și educarea copilului și respectiv, **a omis să asigure educarea continuă a copilului în modul şi ordinea prevăzută de Lege, -**

Instanța de judecată constată în afara oricăror dubii rezonabile că, prin acțiunile sale intenționate, **Crăciun Eugenia a comis cu vinovăție contravenţia prevăzută la art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional,** circumstanțe de fapt și drept în temeiul cărora **se întrunește temeiul real de tragere a persoanei la răspundere contravențională cu aplicarea sancțiunii contravenționale.**

Este întemeiat a reține că, în temeiul art. 58 alin. (1) și (2) din Codul familiei, **părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii,** indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. **Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.**

Ori, în temeiul art. 60 alin. (1) și (2) din Codul familiei, **părinţii** au dreptul şi **sînt obligaţi să-şi educe copiii** conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. **Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.**

În temeiul art. 60 alin. (3) din Codul familiei, **părinţii sînt obligaţi să asigure frecventarea de către copil a şcolii pînă la sfîrşitul anului de învăţămînt în care acesta atinge vîrsta de 16 ani. Instituţia de învăţămînt şi forma de instruire sînt alese de către părinţi, cu luarea în considerare a opiniei copilului.**

IV. Răspunderea contravențională și aplicarea sancțiunii contravenționale:

În acest sens, la aplicarea sancțiunii contravenționale în privința contravenientului, instanța de judecată apreciază din punct de vedere obiectiv caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei comise, caracteristica persoanei, circumstanţele atenuante constatate, urmând ca faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită să aplice o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile Codului contravențional.

În temeiul art. 42 din Codul contravențional, instanța de judecată constată circumstanțe atenuante - recunoașterea vinei, iar în temeiul art. 43 alin. (1) din Codul contravențional, instanța de judecată atestă existența circumstanțelor agravante – a fost anterior sancționată contravențional.

În temeiul art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, **se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.**

În temeiul art. 34 alin. (1) din Codul contravențional, amenda este o sancţiune pecuniară, care se aplică în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională este egală cu 50 de lei.

În acest context, dat fiind faptul că, nu se constată existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în comiterea contravenției este probată prin probe pertinente, concludente și suficiente, ținând cont de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de persoana făptuitorului, de urmările acțiunilor și inacțiunilor sale, care a omis să asigure educarea și instruirea copilului în modul și ordinea prevăzută de Lege, în temeiul art. 9 și art. 41 din Codul contravențional, instanța de judecată ajunge la concluzia că este întemeiată și echitabilă sancționarea persoanei cu amendă în mărime de 15 unități convenționale în conformitate cu limitele sancțiunii prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional coroborate cu prevederile art. 34 din Codul contravențional.

În ceea ce privește aplicarea limitei minime prevăzute de Lege, reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de judecată consideră că, Crăciun Eugenia nu și-a revăzut comportamentul în familie și societate și respectiv, nu este justificată aplicarea unei sancțiuni mai blânde, în condițiile în care aceasta nu ar asigura realizarea scopului Legii de apărare a drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, a ordinii de drept, nemijlocit să asigure educarea și instruirea copilului în modul și ordinea prevăzută de Lege.

Astfel, întru apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, întru soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi întru prevenirea săvârşirii de noi contravenţii, –

În conformitate cu prevederile art. 5, 10, 443, 460 – 462 din Codul contravențional, în urma deliberării, instanța de judecată –

H o t ă r ă ș t e:

Crăciun Eugenia – se recunoaște vinovată de săvârşirea contravenției prevăzute la art. 63 alin.(1) din Codul contravențional și se sancționează în temeiul Legii cu **amendă în mărime de 15 (cincisprezece) unități convenționale (1 unitate convențională = 50 lei), ceea ce constituie suma de 750 (șapte sute cincizeci) lei** care urmează a fi achitată în bugetul de stat.

Se explică persoanei că, în temeiul art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale.

Împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale poate fi declarat recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, prin intermediul Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași.

Președintele ședinței, judecător – **Elena Bolocan**

Prezentul act judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina web a instanței www.jst.instante.justice.md.